

Književni susret s Dubravkom Jelačićem Bužimskim

Voditelj Male tribine DHK bio je pisac Hrvoje Kovačević koji je u uvodnom razgovoru ukratko predstavio nastanak Društva hrvatskih književnika, a zatim i pisca Dubravka Jelačića Bužimskog autora poznate trilogije priča o dječaku Martinu.

Iako još nije došla na red, lektira *Sportski život letećeg Martina*, učenici su bili dobro upoznati s pričom kao i s ostalim romanima autora te su mu postavljali brojna pitanja. Pisac je bio zadivljen učeničkim poznavanjem svojih romana te je susretljivo odgovarao na mnoštvo pitanja koja su se pretočila u ugodan razgovor u kojem smo mnogo saznali o glavnom liku spomenutog romana kao i njegovom piscu. Neke od tih odgovora možete ovdje pročitati.

Jeste li pisali *Sportski život letećeg Martina* prema stvarnom događaju?

Martin je idealiziran lik, a ja sam taj lik htio biti u svojim snovima. *Sportski život letećeg Martina* je kombinacija stvarnog i fiktivnog. Pustolovine su izmišljene i česte su u trećoj knjizi *Martin protiv CIA-e i KGB-a* gdje Martin puno putuje i prolazi razne pustolovine. Inače Martin je lik iz naše zagrebačke svakodnevnice, tzv. zagrebački dečko jer ja sam odrastao u Zagrebu pa i pišem iz te urbane sredine.

Ako je roman realističan, zašto je Martin na kraju priče poletio?

Sportski život letećeg Martina je urbana bajka. Kad sam pisao taj roman mislio sam da je to zadnja knjiga i da neću pisati nastavak no na nagovor Ivana Kušana nastale su još dvije knjige nastavaka. Martin se suočava s problemima svakodnevnog života te odlazi u bolji svijet, uzdiže se iz grada kojeg voli u svijet mašte, što znači da se uzdigao iz teške životne situacije. U kasnijim nastavcima romana živi samo u realnosti.

Zašto ste napisali tri knjige?

Nakon prve knjige nisam namjeravao pisati nastavke ali moj tadašnji urednik koji je dobro poznati pisac kojeg ste vi sigurno čitali, a to je Ivan Kušan. On me je nagovorio da nastavim pisati o junaku Martinu i tako su nastala još dva nastavka; *Balkanska mafija* i *Martin protiv CIA-e i KGB-a*.

Pisali ste i zbirku pripovijetka *Okus mesa*, ima li ta zbirka veze s trilogijom?

Ne, moje prve knjige su nešto sasvim drugo, tu sam knjigu pisao pod utjecajem Donadinija. Moj posao je bio više vezan uz dramu, kazalište, a manje uz književnost. Sada se opet više bavim književnošću.

Imate li nekog od mlađih naraštaja tko vas slijedi u pisanju?

Postoje utjecaji i ja sam imao utjecaje posebno Dostojevskog. Potrebno je razviti svoj stil pisanja, ostati svoj ali poslušati druge što imaju za reći. Reći ću vam jedno važno životno pravilo: živimo u vremenu u kojem se samo nama priča i bitno je samo da se govori, a mi moramo naučiti slušati druge. Veliki je napredak da zašutimo i slušamo. Kad slušamo druge, upijamo dobar dio tuđeg svijeta ali ostajemo i vjerni sebi, vezani uz svoje.

Jesu li Vas kazališne drame poticale na ideju da napišete roman o Martinu?

Kad sam se počeo družiti s glumačkom družinom *Histrion* i posto jedan od osnivača te družine, napustio sam pisanje priča i više sam se posvetio kazalištu.

Kazalište prikazuje život kakav nije, a mogao bi biti. Ideja se rodi, puni se životom i postaje inspiracija tako da sve može biti inspiracija.

Da li ste voljeli puno čitati?

Nemoguće je pisati, a da se ne čita. Pisac mora čitati, kupiti znanje sa svih strana. Osim čitanja puno gledam filmove, posebno stare filmove.

Koja vam je najbolja knjiga od te trilogije o Martinu?

Najbolju izabiru drugi, mogu samo reći koja mi je najdraža, a to je treća knjiga „Martin protiv CIA-e i KGB-a”. Prije pisanja te knjige pročitao sam 2 knjige o CIA-e i KGB-u kako bih što više saznao o špijunskim službama, zato sam u tu knjigu uložio puno truda, a poznato je da čovjek najviše voli ono za što se najviše pomuči.

Kad ste bili mladi, kao sada mi, koja Vam je knjiga bila najdraža knjiga?

Knjiga o džungli mi je bila najdraža knjiga. U toj knjizi me je očarala priroda koju posebno volim i u sjećanju mi je ostao lik Bagheera. Životinja Bagheera je personifikacija lika koji čuva svoj teritorij, ne miješa se u život drugih i nikoga ne dira.

Koliko ste imali godina kad ste napisali prvu knjigu iz trilogije? Gdje ste bili u mladim danima?

Prvu knjigu sam napisao 1984. Godine, negdje oko 35 godina. Mladost sam proveo u Senju, pohađao sam muzičku školu, gledao mornare i njihovu tučnjavu koju sam opisao u svojim romanima. U to vrijeme bio sam očaran kamionima, šleperima koji prolaze kroz Senj i kao mali želio sam biti vozač tih kamiona.

Kad ste pisali o Martinu koliko ste izgubili vremena u jednom danu i koji dio dana ste pisali?

Prvu knjigu sam pisao oko mjesec i pol, a drugu oko 8 mjeseci, uglavnom je to bilo noćno pisanje jer ja sam noćna ptica. Inspiracija je kao bujica koja izlazi iz mene tako da nikakav problem nije bilo pisanje.

Gdje ste studirali?

U Zagrebu gdje sam upisao dva fakulteta; završio sam pravo, a književnost i etnologiju sam napustio.

Zašto ste upisali pravo?

Sanjao sam o tome zanimanju, da branim nedužne ljude, bio sam naivan kad sam mislio da je pravo samo to. Danas se često događa da najbolji odvjetnici brane najveće kriminalce, zato mi se je pravo zgradilo već na trećoj godini, no ipak sam ga završio i stekao diplomu ali se nisam njime nikada bavio. Dok knjiženost nisam studirao do kraja i nemam diplomu iz toga područja ali se njime ipak bavim.

Jeste li imali hrabrosti kao Martin?

Martin ima puno osobina iz stvarnog života i nije uvijek hrabar kao i svaki čovjek, on nije super heroj, on je stvaran lik, dečko iz susjedstva.

Koliko toga ste napisali?

Eseje, putopise, romane, priče, drame, televizijske serije ali nikada nisam pisao poeziju. Napisao sam samo jednu pjesmu, Pjesmu o jazavcu.

Da li ste se bavili sportom u mladosti?

Jesam, rukometom. Sa školom smo osvojili 2 puta prvo mjesto. Sport je krasna stvar, ispuhuje višak energije.

Martin je želio biti svoj zato je izabrao atletiku jer je to sport individualaca. On nije imao takvih mogućnosti ni baš velikih fizičkih sposobnosti ali to je bila njegova želja. Metafora je da čovjek preskoči sve prepreke u životu, to je ujedno i ideal. U kasnijim romanima sam lik Martina ipak malo prizemljio.

Često se u Vašim djelima spominju sjene, svijet sjena.

Dosta toga ima o sjenama ali to je tematika česta i kod drugih pisaca. Sjene su odraz svakodnevnog života, neka vrst drugog svijeta. Svijet duša.

Kako ste pisali serije?

Kad sam se zaposlio u Agenciji za marketing prvo sam počeo pisati drame i serije. *Razgovor sa sjenama* ta serija je nastala prema pričama o piscima koji su umrli, a koje sam ja u seriji oživio na način da oni pričaju o svojim djelima.

Koji vam je najradosniji događaj u životu?

Najradosniji događaj mi je kad mi se rodila kćer, a kasnije i unuk.

Imali ste kćer, a Martinu ste oduzeli roditelje?

Ja sam jedan dio života proveo bez roditelja, svojeg djeda nisam nikad upoznao zato sam Martinu dodijelio djeda koji se je brinuo o njemu nakon smrti roditelja.

Sad kad ste spomenuli svoje potomke, recite nam nešto o svojem porijeklu s banom Jelačić?

Da potomak sam bana Josipa Jelačića, to je zajednička veza preko djedova. Ali plemstvo duha mi je važnija od plemstva krvi.

Jeste li imali neku simpatiju iz stvarnog života koja Vam je bila inspiracija za Veroniku?

Svatko ima svoju Veroniku.

Pišete li još uvijek?

U kavani Korzo proveo sam oko 20 godina te iz sjećanja zapisujem priče i događaje iz toga razdoblja i tako nastaju *Nezaboravne priče iz Kavane Korzo*. U Kavani Korzo u centru Zagreba okupljalo se mnogo poznatih ljudi iz svijeta književnosti, umjetnosti... Sad kad sam u mirovini opet se vraćam pisanju jer sada imam više vremena za književnost.

U ugodnom razgovoru s našim piscem vrijeme je tako brzo prošlo i trebalo se ponovo vratiti na nastavu u školu.

Dugo ćemo pamtili ovaj susret s književnikom koji nas je oduševio svojom pristupačnošću i jednostavnošću, a u lijepo uređenom interijeru DHK-a zamišljali smo književnike iz prošlosti koji su ovdje dolazili i družili se.